

הרצאה 11

על הקבוצה הקטנה, הבינונית והקבוצה הגדולה

מרצה: דר' רובי פרידמן

על מה רציתי לדבר?

שלושה עקרונות בתפקוד הקבוצה

- שלבים בהתפתחות קבוצה מפרספקטיבה אחרת: כמיהה והשתייכות
 - להחזיק ולהכיל בבי"ח
 - על מה מסתכל המנחה?
- א. הפרעות יחסים וסיטואציות קשות. פיצולים בקבוצה והשעיר לעזאזל.
ב. קומוניקציה וקושי במנטליזציה
ג. המנחה בשלב ההשתייכות
עוד: קבוצה גדולה – עם הדגש על בי"ח.

3 עקרונות תפקוד הקבוצה

בי"שלב הכמיהה" (longing):

3 'הבטחות' למשתתף בקבוצה:

א. בלי פגיעות, למשל הדרה

ב. בלי דחייה (משפחתיות)

ג. יקרה כאן משהו טוב: קסם ההתרגשות, תהילה, הצלחה, התחברות, השפעה, נראות.

שלב שני: "השתייכות" BELONGING

א. 2 שלבים "גדולים" – 1. מרוכז מנחה 2. מרוכז קבוצה. 3. "עבודה"

- כל שלב מחייב את המנחה למשהו אחר
- מכאניזמים מחוללי תהליכים:
- Resonance "אני מושפע, ואני מזיז" Insight
- Mirroring אני רואה, לומד, רואים אותי: Outsight
- Exchange – מרחב ההחלפה והתרגול (Ego training in Action)

להנחות קבוצה טיפולית בבי"ח

- האיזון בין החזקה (HOLDING) והכלה (CONTAINING)
- התערבויות: עידוד התקשורת, לא מדוברת/מדוברת. מיעוט פירוש של ה"לא-נחשב". (שלבים) חלק גדול מהעבודה נעשה על ידי השהייה בנוכחות אחרים, חווייה. מלמד לעמוד ברגשות שונים.

יו"ר ועד המנהל גב' מורית גורן

חברי הוועד המנהל: גב' מורית גורן, מר' אורי לוי, גב' אורית מס גולדמן, ד"ר פנינה רפפורט, ד"ר שרה קלעי
רח' דוד ילין 20, תל אביב 62964 vaad@iiga.org.il

מכון ישראלי לאנליזה קבוצתית (ע"ר) ISRAELI INSTITUTE OF GROUP ANALYSIS

- להגמיש תפקידים (מה הם התפקידים בקבוצה? – רגשי, מבנה, שונה, זהיר)

על מה מסתכל המנחה?

תקשורת וקשרים: 4 הפרעות יחסים

1. DEFICIENCY הפרעות חוסר וחלוקת חולשה וכוח
2. REJECTION הפרעת דחייה
3. SELFLESS הפרעות בהתפתחות העצמי
4. EXCLUSION הדרה

על מה מסתכל המנחה?

א. הטיפול בתהליכים בעייתיים

- תהליכי התקרבות (הפרעה ראשונה)
- תהליכי דחייה ושעירות לעזאזל (הפרעה שנייה)
- תהליכי וויתור על עצמי (הפרעה שלישית)
- תהליכי הדרה כרוניים (הפרעה רביעית)

על מה מסתכל המנחה?

מנטליזציה (MBT) MENTALIZATION

- הפרעות בחשיבה: איך מלמדים מישהו לחשוב בקבוצה?
 - א. סטינג: בד"כ קבוצה מוגבלת זמן, סגורה, לעתים עם נושאים.
 - ב. ברית טיפולית - מוכנות ללמוד לעצור או להוריד פרץ רגשי ולחשוב.
 - ג. פעילות המנחה: יותר אקטיבי, שואל, מבקש לדעת, עוזר לקבוצה "לחשוב ביחד", מציע לעתים חלופה מחשבתית.
- עקרונות:

THINKING ABOUT THINKING

MENTALIZATION

MBT בקבוצות Fonagy

- לעזור לחשוב על רגשות כדי להיות בבחירה
- למשל אישה בקבוצה הורסת את הקשר כי כל פעם שהיא רוצה משהו, זו דרמה שיכולה להרוס יחסים. העבודה איתה:
- א. הרזוננס של הקבוצה (OUTSIGHT)
- ב. השאלה האם היא ערה לאיך זה קורה? (INSIGHT)
- ג. ההבנה צריכה להיות מתורגמת ל"תרגול" – EGO-TRAINING-IN-ACTION

MENTALIZATION

Inderhaug, T.S, Karterud,S.(215) A Qualitative Study of a Mentalization-based Group for Borderline Patients, *Group Analysis*, Vol. 48(2): 150–163.

Karterud,S.(2015) On Structure and Leadership in Mentalization-based Group Therapy and Group Analysis. *Group Analysis*, June 2015; vol. 48, 2: pp. 137-149.

המנחה בשלב ההשתייכות

א. הטיפול בתהליכים הרגילים

1. נע בין להיות מרכזי לבין לאפשר תקשורת
 2. מסתכל על היחסים (ראה הפרעות יחסים)
 3. מונע הדרה. מקרב שוליים (המשמעות הסימבולית של...)
- ב. הטיפול בתהליכים הבעייתיים.

קבוצה קטנה / קבוצה גדולה

הקבוצה הקטנה – מבטיחה הבטחות של המשפחה: ללא דחיה. לכן מותר להיות חריג וזה מקום בטוח לעבוד על משהו אישי

בקבוצה הגדולה: אין בטחון של דחיה, צריך לחשוש, חלק לא מוצא את הקול, חלק מגיבים על חוסר האינטימיות – זה לא המקום לעבוד על האישי... אבל המקום המתאים לעסוק בקהילה, בחברה או באירגון. למשל – הקשר בין היחיד, תתי הקבוצות, לבין סמכות, למשל היכולת להשפיע ודמוקרטיה, למשל חששות, פראנואיה וכו'.

בבי"ח זה מאד חשוב, כי זה המרחב של ה"טיפול החברתי" – גם לפסיכויטיים יותר. אבל המנחה צריך לשמור עליהם משני דברים בעיקר: מהדרה מוחלטת, מחשיפת יתר ומשעירות לעזאזל. אם זה מתקיים, חברי הקבוצה יגדלו, יבינו את ההקשרים ויש כאלה שזה יוציא אותם מהאוטיזם. התפתחות...עד לקבוצה הגדולה.

דר' רובי פרידמן robif@netvision.net.il